

“

«τη[ς] σχέση[ς] των συγκεκριμένων έργων με την εποχή τους» (Νάτσινα 2012, 389). Με αυτή την έννοια, λοιπόν, έχει μια αξία να ενταχθούν τα θεματικά και υφολογικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας της περιόδου στο γενικό πλαίσιο του διαλόγου της νεοελληνικής πεζογραφίας με τη σύγχρονή της δυτική παράδοση, κυριότερη έκφραση της οποίας υπήρξε ο μεταμοντερνισμός. Να ενταχθούν, δηλαδή, σε «ένα συγκεκριμένο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο, βασικά χαρακτηριστικά του οποίου είναι, μεταξύ άλλων, η άρση των κάθε είδους στεγανών, ο πλουραλισμός, η σχετικοποίηση των αξιών, η υποχώρηση της διάκρισης ανάμεσα στην ‘ουσία’ και τα φαινόμενα, αλλά και η αναγνώριση της διάχυτης λειτουργίας της εξουσίας και η διερεύνηση και προάσπιση της διαφορετικότητας».

Αναστασία Νάτσινα, «Για τα όρια του μεταμοντερνισμού στην ελληνική πεζογραφία κατά το τελευταίο τέταρτο του 20ού αιώνα»: Για μια ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας του εικοστού αιώνα. Προτάσεις ανασυγκρότησης θέματα και ρεύματα. Πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη του Αλέξανδρου Αργυρίου (Ρέθυμνο 20-22 Μαΐου 2011), (επιμέλεια: Αγγέλα Καστρινάκη, Αλέξης Πολίτης, Δημήτρης Τζιόβας), Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης / Μουσείο Μπενάκη, 2012, σσ. 387-401.

“

Μετά το 1975 οι ιδεολογίες κατέρρευσαν και σταδιακά επέστρεψε η πίστη: “το ανθρώπινο υποκείμενο” έγινε και πάλι πρόσωπο, ένα άτομο ικανό να συγκροτήσει νοήματα, τα οποία να έχουν ισχύ τουλάχιστον για το ίδιο το άτομο, αν όχι και για τρίτους. Ο νεκρός συγγραφέας αναστήθηκε και είχε ξανά την ελευθερία να στραφεί στην αφήγηση, να πειραματιστεί με ‘μετα-λογοτεχνικούς’ τρόπους και να δημιουργήσει ποικίλες μορφές αξιοποιώντας το τυπικό δημοφιλών μυθοπλαστικών ειδών.

David Coward, *A history of french literature. From “Chanson de geste” to cinema, 2002.*

“

Αν ‘τίποτα πια δεν έχει νόημα’, τότε γιατί να αυτοκτονήσει κανείς; Μπορεί πολύ απλά να αποφασίσει να συνεχίσει να ζει, να ξεχάσει την επιστημολογική και την ηθική αμφιβολία, να αγνοήσει τα οντολογικά ερωτήματα, να αψηφήσει την αδυναμία αφήγησης μιας πειστικής ιστορίας (story), και να αφηγηθεί μια οποιαδήποτε ιστορία .

Douwe Fokkema, «The Semiotics of Literary Postmodernism»: *International Postmodernism. Theory and Literary Practice*, (επιμέλεια: Hans Bertens – Douwe Fokkema), Άμστερνταμ (Φιλαδέλφεια), John Benjamins Publishing Company, 1997, σσ. 15-42: 22.

“

Ο αληθινός μυθιστοριογράφος, όποια κι αν είναι η βιοθεωρία του, όποια κι αν είναι η σχέση του με τη γραφή, αναμετριέται καθημερινά με την εκτός εξουσίας γλώσσα του, με τη συναίσθησή του της συλλογικής ευθύνης και με την απόφασή του να υπάρξει συνειδητά παρατηρητής και παρατηρούμενος, πομπός και δέκτης της δυναμικής και των αντιφάσεων της εποχής του.

Μάρω Δούκα, *Τα μαύρα λουστρίνια*, (επιμέλεια σειράς: Μισέλ Φάις), <Η κουζίνα του συγγραφέα>, Αθήνα, Πατάκης, 2005.